

Jak anotovat soudní rozhodnutí za pomoci metody “FIRAC”

Během přípravy anotace soudního rozhodnutí metodou FIRAC se naučíte vytvářet kvalitní anotace, což je dovednost, kterou můžete dále uplatit i v jiných oblastech svého studia či v budoucím zaměstnání. Výsledek Vaší práce navíc dále poslouží k vytvoření repozitáře vybrané relevantní judikatury práva informačních a komunikačních technologií tuzemských i evropských soudů.

Nejdůležitější je anotací rozhodnutí vystihnout následující: k řešení jaké zásadní právní otázky byl soud povolán (**otázka**); jaká byla relevantní právní úprava, které bylo soudem užito k jejímu řešení (**právní úprava**); jak soud aplikoval právní úpravu na relevantní skutečnosti případu (**aplikace právní úpravy na skutkový stav**); a k jakému výsledku dospěl (**závěr**). Tento metodický postup umožní popsat dané soudní rozhodnutí tak, aby jej bylo následně možné nejen izolovaně diskutovat, ale také porovnávat s dalšími případy, které se týkali podobné právní otázky.

Případ si vždy nejprve alespoň jednou celý přečtete a snažte se přečíst i rozhodnutí anotovanému rozhodnutí předcházející, jakož i ostatní citované případy. Budete tak mít o problematice komplexnější přehled. Až poté započnete s prací na jeho anotaci.

Předpokládaný rozsah anotace je minimálně 600 slov. Významnější než samotná délka textu je však dodržení dále podrobně vysvětlené struktury a výstižné shrnutí podstaty soudního rozhodnutí. Vyhněte se přitom pouhé koláži relevantních částí textu rozhodnutí a pokuste se při popisu užít vlastních slov.

Pokud používáte zkratky, nepaměňte je při prvním užití rozepsat v plném znění. Při citování zdrojů užívejte citační standard ČSN ISO 690.¹

Při utváření anotace postupujte podle metody “FIRAC” (**F**acts, **I**ssue, **R**ule, **A**pplication, **C**onclusion), tedy následovně (v textu anotace užívejte níže uvedené nadpisy pro lepší orientaci v jejím obsahu):

Úvodní identifikace soudního rozhodnutí

Nadpis anotace by měl obsahovat identifikaci rozhodnutí, které je anotováno. V této části je na místě určit, který soud je autorem daného rozhodnutí. Jedná se např. o nález Ústavního soudu, o rozhodnutí Nejvyššího soudu nebo o pouhé usnesení soudu nižší instance? Označení soudu je zásadně k nalezení v úvodní části rozhodnutí, hned pod vymezením jeho druhu. Hlavní nadpis by měl obsahovat označení rozhodnutí podle hlavních stran sporu (u rozhodnutí SDEU nebo ESLP, **příklad: C More Entertainment**)² nebo heslovité vymezení klíčové právní otázky, kterou rozhodnutí řeší (**příklad: Předběžné opatření ve sporu o právo být zapomenut**), případně populární název (u nálezů Ústavního soudu, **příklad: Kauza Melčák**). Následně zadejte o řádek níže druh rozhodnutí, rozhodující soud a den rozhodnutí (**příklad: Rozsudek Soudního dvora (devátý senát) ze dne 26. března 2015** nebo **Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. října 2015**). Na následujícím řádku poté uveďte identifikaci rozhodnutí (označení věci, ECLI, spisovou značku nebo číslo jednací), druh řízení (**příklad: ve**

¹ BIERNÁTOVÁ, Olga a SKŮPA, Jan. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů: dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011*. [online] Brno: 2.9.2011 [cit. 2017-02-16]. Dostupné z: <http://www.citace.com/CSN-ISO-690.pdf>

² U rozhodnutí SDEU vycházejte z názvů, které používá CURIA, viz. <http://curia.europa.eu/>

věci C-279/13 – řízení o předběžné otázce nebo ve věci sp. zn. 70 Co 228/2015 – odvolací řízení) a dostupnost rozhodnutí (**příklad: nsoud.cz**)

Skutkový stav

Shrňte stručně nejdůležitější skutečnosti tak, jak je popsal soud ve svém rozhodnutí. Vynechte skutečnosti, které nejsou podstatné pro následnou právní analýzu soudu. Pro zhodnocení, které skutečnosti je vhodné zmínit je klíčové povědomí o obsahu celého soudního rozhodnutí a klíčových argumentů, které soud zmiňuje v odůvodnění. Vyvarujte se příliš podrobných či rozsáhlých popisů skutkového stavu, pokud nejde o informace, které soud reflektoval ve své právní úvaze, tedy které je na místě zohlednit při zobecňování právní argumentace soudu. Zároveň odlišujte skutkový stav a předchozí průběh řízení, který není na tomto místě zpravidla vhodné zmiňovat.

Příklad:

„V roce 2007 C More Entertainment provozoval webovou službu, v rámci které mimo jiné vysílal v přímém přenosu za poplatek zápasy ledního hokeje. Linus Sandberg vytvořil na své webové stránce odkazy umožňující obejít platební systém předmětné webové služby. Přes tyto odkazy mohli mít uživatelé internetu bezplatný přístup k přímým přenosům dvou hokejových zápasů.“³

nebo

Žalovaný, jako vydavatel zpravodajského deníku, zveřejnil v roce 2007 v tisku i na internetovém portálu zprávu ze soudního řízení s žalobci, v rámci které uvedl celá jména žalobců a jejich fotografie. Ti byli následně zproštěni obžaloby, zpráva je však nadále dostupná a dohledatelná pomocí internetových vyhledávačů.

Průběh řízení

S ohledem na druh a instanci rozhodujícího soudu je potřeba zvážit, v jakém rozsahu je relevantní předchozí procesní vývoj. Je vhodné zmínit, na základě čeho byl právní spor iniciován, jak v něm případně rozhodovaly předchozí soudní instance a v důsledku jakého procesního prostředku které ze stran sporu byla věc předložena soudu, který vydal anotované rozhodnutí. Popis procesního vývoje případu by měl být vždy stručný a při jeho vytváření je podstatné se zamyslet, zda jde o relevantní informace podstatné pro danou právní otázku a její řešení v anotovaném rozhodnutí. Není zpravidla na místě věnovat prostor obsahu podání stran sporu, jelikož ta obsahují pouze jejich názory, se kterými se soud obvykle neztotožňuje.

Příklad:

„Linus Sandberg byl v roce 2000 před Hudiksvalls tingsrätt (soud prvního stupně v Hudiksvall, Švédsko) stíhán pro porušení švédského autorského zákona. Poté byl dotyčný uznán vinným a bylo mu uloženo zaplacení pokut a náhrady škody společnosti C More Entertainment. Obě strany podaly proti tomuto rozsudku odvolání. Odvolací soud konstatoval, že záznamy zápasů ledního hokeje nejsou autorským dílem dle švédského práva, a tedy že C More Entertainment není nositelem autorského práva, ale práv s ním souvisejících, která byla porušena, a snížil

³ Srov. NENÁL, R. *C More Entertainment v. Linus Sandberg*. Plnění v rámci předmětu MV846K Právo informačních a komunikačních technologií - veřejně (jaro 2016) vyučovaném na PrF MUNI.

výši náhrady škody. C More Entertainment podal proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek. Kasační soud dospěl k závěru, že podle práva EU umístění hypertextového odkazu na internetovou stránku nepředstavuje sdělování veřejnosti, avšak švédské vnitrostátní předpisy stanoví práva související s autorským právem v širším rozsahu. Za těchto podmínek se kasační soud rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru předběžné otázky.⁴

nebo

Soud prvního stupně návrh zamítl, přičemž odkázal na absenci naléhavé potřeby s ohledem na osmiletý časový odstup a vytkl též nepřiměřenost požadovaného rozsahu a nezohlednění postupu vůči internetovým vyhledávačům podle rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. 5. 2014 ve věci *Google Spain a Google, sp. zn. C-131/12*. Proti rozhodnutí podali žalobci odvolání v plném rozsahu.

Otázka

Jaká právní otázka byla předmětem soudního výkladu v daném rozhodnutí? Obvykle je ústřední pouze jedna, lze však nalézt případy, kdy jich je významných a nepominutelných i několik. Její náplň v podstatě odpovídá tomu, s jakým právním sporem se strany v daném případě obracejí na soud.

Příklad:

„Mohou členské státy přiznat nositeli výlučného práva na rozhodování o zpřístupnění předmětu ochrany veřejnosti podle čl. 3 odst. 2 směrnice ES 2001/29 toto právo v širším rozsahu, než jak stanoví směrnice?“⁵

nebo

Soud se jako soud odvolací zabýval otázkou, zda lze ve věci ochrany osobnosti přiznat návrh na nařízení předběžného opatření v podobě zdržovacího nároku v rozsahu shodném s rozsahem příslušné žaloby.

Právní úprava

V této fázi je na místě stanovit, jakou relevantní právní úpravu soud použil při svém rozhodnutí. Soud tuto právní úpravu zpravidla zřetelně a systematicky vymezí v části odůvodnění, která následuje po shrnutí procesního vývoje a relevantních vyjádření stran sporu. Pro právní otázku anotovaného rozhodnutí může být relevantních více prvků právní úpravy. Zaměřte se na určení těch, které jsou skutečně významné pro analýzu soudu a jeho závěr při řešení předmětné právní otázky. Právní úpravu se pokuste výstižně shrnout za pomoci identifikace právních institutů a popisu relevantních prvků právní úpravy, spíše než pouhým mechanickým zkopírováním textu právního předpisu. Přitom je však potřeba uvést relevantní paragraf či článek. Zásadní část textu právního předpisu zle případně uvést v poznámce pod čarou.

Příklad:

Soud ve svém výkladu vycházel z úpravy práva autorů na sdělování děl veřejnosti a práva na zpřístupnění děl veřejnosti v článku 3 směrnice ES 2001/29 o harmonizaci autorského práva.⁶

⁴ Tamtéž.

⁵ Tamtéž.

Bod 7 odůvodnění směrnice stanoví předpokládanou míru přizpůsobení právního rámce ochrany autorského práva a souvisejících práv ve vztahu k vnitrostátním úpravám. Z bodu 20 odůvodnění pak vyplývá, že směrnice navazuje na zásady a pravidla stanovená předchozí evropskou úpravou v této oblasti. Úvahy soudu vycházely také z bodu 16 odůvodnění směrnice ES 2006/115 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem, dle kterého mají členské státy mít možnost stanovit širší ochranu nositelů práv souvisejících s právem autorským při vysílání a sdělování veřejnosti, než jakou stanoví tato směrnice.

Aplikace právní úpravy na skutkový stav

Tato část představuje nejvýznamnější část anotace. Soud při svém rozhodování zkoumá skutečnosti případu ve světle relevantní právní úpravy a jeho uvážení v zásadě následuje po posouzení věci z více úhlů. Stručné a výstižné vymezení a zobecnění toho, jak soud aplikuje právní úpravu na skutečnosti případu při odůvodnění svého rozhodnutí a které argumenty tvoří jádro jeho úvahy, je hlavním cílem i přínosem anotace. Při čtení soudního rozhodnutí je nutné se zorientovat v jeho obsahu a nezaměřovat právní úvahy rozhodujícího soudu s právními názory stran či se závěry, ke kterým dospěly soudy nižších instancí. Této části je tedy zapotřebí věnovat zvláštní pozornost. Při zvažování, co je vhodné zmínit v anotaci, je na místě klást si otázky, jako např.: Jaké skutečnosti případu soud vnímá jako relevantní pro danou právní otázku? Na základě jakých argumentů dochází k hlavním bodům své právní úvahy? Jaký způsob interpretace právní úpravy soud volí a z jakých důvodů? Tyto a další relevantní otázky si pokládejte jak při pečlivém seznamování se s argumentací a závěry soudu tak při následném zamýšlení se nad celým popisovaným rozhodnutím a hlavní osou odůvodnění právního výkladu. Je potřeba obratně vystihnout podstatné části a zbytečně nerozptylovat čtenáře anotace nepodstatnými či nadbytečně podrobnými informacemi o úvahách soudu. Cílem by mělo být výstižné shrnutí hlavních argumentů soudu při výkladu stěžejní právní otázky za pomoci vlastních slov. Odkazujte na konkrétní body či články rozhodnutí.

Příklad:

„Z čl. 3 odst. 2 směrnice ES 2001/29 (dále také jen „směrnice“) vyplývá, že aby byl úkon kvalifikován jako úkon zpřístupnění veřejnosti ve smyslu tohoto článku, musí současně splňovat obě podmínky uvedené v tomto ustanovení, tedy umožnit dotyčné veřejnosti přístup k dotčenému chráněnému dílu z místa i v době, které si každý jednotlivec zvolí.“⁷ Tyto

⁶ Článek 3 odst. 1 a odst. 2 d) směrnice ES 2001/29 ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti zní:

„1. Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.

2. Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat zpřístupnění veřejnosti po drátě nebo bezdrátově takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto předmětům ochrany přístup z místa a v době, který si zvolí:

[...]

d) pro vysílací organizace v případě záznamů jejich vysílání, ať už po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání pomocí kabelu nebo družice.“

⁷ Bod 25 anotovaného rozhodnutí.

podmínky nejsou v případě přímých přenosů vysílaných na internetu splněny, jak tomu bylo i u dotčených přímých přenosů.⁸

Soudní dvůr ze znění čl. 3 odst. 1 směrnice dovodil, že pojem „zpřístupnění veřejnosti“ je součástí širšího pojmu „sdělení veřejnosti.“⁹ Proto otázku koncipuje tak, zda ustanovení čl. 3 odst. 2 směrnice brání, aby členské státy přiznaly vysílacím organizacím výlučné právo rovněž ve vztahu k úkonům, které jsou kvalifikovatelné jako „sdělování veřejnosti,“ když však nejde o „zpřístupnění záznamu veřejnosti.“¹⁰

Z bodu 7 odůvodnění směrnice vyplývá, že cíl sledovaný touto směrnicí spočívá v harmonizaci autorského práva a práv s ním souvisejících pouze v míře nezbytné pro hladké fungování vnitřního trhu a že cílem uvedené směrnice není odstranit rozdíly mezi vnitrostátními právními předpisy, které fungování vnitřního trhu neovlivňují nepříznivě, nebo jim bránit.¹¹ Naproti tomu žádné ustanovení směrnice neuvádí, že by unijní zákonodárce usiloval o harmonizaci, pokud jde o povahu a rozsah ochrany přiznané nositelům práv uvedeným v čl. 3 odst. 2 písm. d) směrnice.¹²

Podle bodu 20 odůvodnění směrnice 2001/29 je tato směrnice založena na zásadách a pravidlech již stanovených v platných směrnicích v oblasti duševního vlastnictví, například ve směrnici 92/100.¹³ Z bodu 16 odůvodnění směrnice 2006/115, která směrnicí 92/100 nahradila, vyplývá, že členské státy musí mít možnost stanovit širší ochranu nositelů práv souvisejících s právem autorským, pokud jde o vysílání a sdělování veřejnosti dle čl. 8 této směrnice.¹⁴ Jak stanoví článek 12 uvedené směrnice, tímto nesmí být nijak dotčena ochrana autorského práva.¹⁵¹⁶

nebo

Odvolací soud prvně na základě judikatury Ústavního soudu posoudil smysl předběžného opatření a poté zdůraznil, že žalobci uplatněný zadržovací návrh je v dané situaci nepřijatelným prostředkem právní ochrany.¹⁷ Zdůraznil, že zadržovacího nároku nelze užít jako reakce na již uskutečněný zásah do osobnostních práv nemající pokračování nebo riziko opakování.¹⁸ V daném případě bylo na místě zvolit odstraňovací nárok, obdobně jako ve zmíněné věci *Google Spain a Google*.¹⁹ Soud dále uvedl, že naléhavou potřebu zatímní úpravy poměrů účastníků je vždy zapotřebí hodnotit objektivně a v rámci toho je významné i to, po jak dlouhou dobu byly informace veřejně přístupné prostřednictvím internetové sítě.²⁰ Soud také potvrdil nepřijatelnost požadovaného paušálního nařízení zdržení se zveřejňování fotografií a jmen žalobců pro rozpor s principem proporcionality.²¹

⁸ Bod 27 anotovaného rozhodnutí.

⁹ Bod 24 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰ Bod 28 anotovaného rozhodnutí.

¹¹ Bod 29 anotovaného rozhodnutí.

¹² Bod 31 anotovaného rozhodnutí.

¹³ Bod 32 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴ Bod 33 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵ Bod 35 anotovaného rozhodnutí.

¹⁶ Srov. NENÁL, R. *C More Entertainment v. Linus Sandberg*. Plnění v rámci předmětu MV846K Právo informačních a komunikačních technologií - veřejné (jaro 2016) vyučovaném na PrF MUNI.

¹⁷ Strana 3 anotovaného rozhodnutí.

¹⁸ Strana 4 anotovaného rozhodnutí.

¹⁹ Strana 5 anotovaného rozhodnutí.

²⁰ Strana 5 a 6 anotovaného rozhodnutí.

²¹ Strana 6 anotovaného rozhodnutí.

Závěr

V závěru stručně shrňte právní argumentaci soudu a uveďte, jak soud v anotovaném případě rozhodl ve vztahu k popisované právní otázce.

Příklad

„Z výše uvedeného vyplývá, že čl. 3 odst. 2 směrnice 2001/29 musí být vykládán tak, že jím není dotčena možnost členských států přiznat vysílacím organizacím výlučné právo rozhodovat o sdělování jejich vysílání veřejnosti pod podmínkou, že takovou ochranou není dotčena ochrana autorského práva.“²²

Dále se pokuste stručně vystihnout širší význam rozhodnutí. Došlo jím ke změně dosavadního výkladu – překonání dřívějších rozhodnutí? Byl jím potvrzen výklad uvedený v předchozím významném rozhodnutí? Byl jím prvně vyložen určitý právní institut v daných souvislostech? Byl jím rozšířen dopad určité právní úpravy na dosud nepředvídaný okruh právních vztahů?

Příklad:

„Rozhodnutí koresponduje s legislativní činností v Německu, kde 27. 7. 2016 vstoupila v platnost novela zákona o telekomunikačních mediích (Telemediengesetz) týkající se omezení nepřímé odpovědnosti poskytovatelů bezplatného připojení přes WLAN.“²³

nebo

„Soudní dvůr založil své odůvodnění na výkladu osobního údaje jako pojmu pomocí relativního kritéria, tedy na zvažování, zda by poskytovatel musel vynaložit nepřiměřené úsilí k identifikaci konkrétní osoby. To značí odklon od dosavadní preference objektivního kritéria, dle kterého je informace osobním údajem bez dalšího již tehdy, pokud existuje osoba, která by mohla konkrétní identifikaci učinit.“²⁴

²² Tamtéž.

²³ Srov. KASL, F. *Nepřímá odpovědnost poskytovatele bezplatného připojení k WLAN*. Přehled aktuální judikatury II/2016. Revue pro právo a technologie. Ročník 7. Číslo 14. ISSN: 1804-5383, str. 77.

²⁴ Srov. KASL, F. *Vymezení dynamické IP adresy jako osobního údaje pomocí relativního kritéria*. Přehled aktuální judikatury II/2016. Revue pro právo a technologie. Ročník 7. Číslo 14. ISSN: 1804-5383, str. 82.